

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobce: **M. B.**, narozen „X“,
bytem „X“,
t. č. „X“,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2019, č. j. MPSV-2019/104842-916,
sp. zn. SZ/MPSV-2016/224070-916,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 23. 5. 2019, č. j. MPSV-2019/104842-916, sp. zn. SZ/MPSV-2016/224070-916, **se pro vadu řízení zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 146 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 23. 5. 2019, č. j. MPSV-2019/104842-916, sp. zn. SZ/MPSV-2016/224070-916, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a bylo Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem (dále jen „úřad práce“) ze dne 26. 9. 2016, č. j. 110082/2016/CHM. Tímto rozhodnutím úřad práce žalobci od 1. 10. 2016 odňal příspěvek na péči s odůvodněním, že žalobce se již nepovažuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve vztahu k § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“).

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že dne 31. 5. 2018 byl hospitalizován v Psychiatrické léčebně Petrohrad, kde je doposud pod neustálým dohledem pracovníků. Domníval se, že k posouzení zdravotního stavu by se měla vyjádřit jeho psychiatricka MUDr. R. M. Trval na tom, že v oblasti orientace nemá přiměřené duševní kompetence, neboť se neorientuje osobou, místem, časem, sociálním prostředím a nezvládá adekvátně reagovat; v oblasti komunikace není schopen se srozumitelně vyjadřovat v rozsahu běžné slovní zásoby, ani chápat sdělované zprávy, porozumět obrazovým symbolům a zvukovým signálům; v oblasti stravování není schopen dodržovat dietní režim, jíst v přiměřenou dobu, sám si vybrat jídlo a pití ke konzumaci; v oblasti oblékání a obouvání není schopen si sám vybrat oblečení přiměřené okolnostem, nerozezná rub a líc; v oblasti tělesné hygieny není schopen provést celkovou hygienu, včetně hygieny ústní a holení se; v oblasti péče o zdraví není schopen zvládat stanovený léčebný režim a provádět potřebná rehabilitační cvičení, nedokáže vyhodnotit svůj zdravotní stav a vyhledat pomoc; v oblasti osobních aktivit není schopen navazovat kontakty s jinými lidmi, naplánovat si osobní aktivity a dodržet denní program; v oblasti péče o domácnost není schopen nakládat s penězi, obstarat si běžný nákup, ovládat domácí spotřebiče, obsluhovat topení a udržovat pořádek. Domníval se, že z uvedených důvodů posudkoví lékaři nedostatečně vyhodnotili jeho zdravotní stav a schopnost zvládat základní životní potřeby. V příloze žalobce zaslal kopii svého vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 15. 5. 2019, lékařskou zprávu MUDr. I. G. ze dne 21. 6. 2019 a později soud předložil též její lékařskou zprávu ze dne 15. 8. 2019.

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí. Podrobně zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení a uvedl, že dne 7. 1. 2019 bylo provedeno nové místní šetření v Psychiatrické léčebně Petrohrad. Trval na tom, že v odvolacím řízení postupoval v souladu s platnými právními předpisy. Vzhledem k tomu, že posudková komise zasedala v odborném složení, kdy byl při posuzování přítomen odborník z oboru psychiatrie, považoval vypracovaný posudek za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek, na jehož základě bylo možné rozhodnout.

Posouzení věci soudem

4. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

5. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a to z důvodu vady řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
6. Základní pravidla pro přiznání příspěvku na péči pro daný případ jsou obsažena v zákoně o sociálních službách.
7. Podle § 7 odst. 1 zákona o sociálních službách platí, že *„[p]říspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládnutí základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.“*
8. Z § 9 odst. 4 téhož zákona vyplývá, že *„[p]ři hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“* V § 9 odst. 5 téhož zákona je stanovena, že *„[p]ro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.“*
9. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách platí, že *„[p]ři posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě také z vyšetření dětského klinického psychologa v případě pervazivních vývojových poruch, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.“*
10. Z § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „prováděcí vyhláška“) plyne, že *„[z]a neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládnutí základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

11. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „[p]osouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona ... o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, dostupný na www.nssoud.cz).
12. Žalobce učinil v dané věci podaným odvoláním ze dne 4. 10. 2016, které bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno dne 5. 10. 2016, sporným, zda zvládá základní životní potřeby v podobě orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieny, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, vymezené pod písm. b), c), d), e), f), h), i) a j) v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky, či nikoli. Tato vyhláška u jednotlivých základních životních potřeb definuje, co se považuje za schopnost tu kterou potřebu zvládat.
13. Z posudku posudkové komise ze dne 24. 4. 2019, který byl vypracován v rámci odvolacího řízení v intencích § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách, neboť žalobce rozporoval závěry obsažené v rozhodnutí úřadu práce ze dne 26. 9. 2016, jež vycházelo z posudku o zdravotním stavu žalobce ze dne 29. 8. 2016, soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, za přítomnosti odborníka z oboru psychiatrie a žalobce nebyl jednání osobně přítomen.
14. Soud se v daném případě s ohledem na uplatněné žalobní námitky, výše předešlenou právní úpravu a na případ dopadající judikaturu Nejvyššího správního soudu zaměřil na skutečnost, zda byl posudek posudkové komise ze dne 24. 4. 2019 přesvědčivý a úplný tak, aby nebylo pochyb o jeho objektivnosti a správnosti.
15. Na tomto místě musí soud konstatovat, že z obsahu správního spisu vyplynulo, že základní životní potřeba v podobě komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a péče o domácnost byly jako nezvládnuté u žalobce již v minulosti shledány rozhodnutím úřadu práce ze dne 4. 10. 2013, č. j. MPSV-UP/1549332/13/AIS-SSL. Z posudku posudkové komise ze dne 24. 4. 2019, ze kterého vycházel žalovaný při vydání žalobou napadeného rozhodnutí, ovšem nikterak nevyplývá, k jaké podstatné změně ve zdravotním stavu žalobce došlo, že v současnosti již tyto základní životní potřeby zvládá. K této skutečnosti se komise naprosto nijak ve svém posudku nevyjádřila, pouze konstatovala, že předchozí posudky byly značně nadhodnocené. V tomto směru považuje soud posudek posudkové komise v daném řízení za nedostatečně odůvodněný.
16. K předmětnému posudku ze dne 24. 4. 2019 soud dále uvádí, že v něm absentuje i vysvětlení, z jakého důvodu komise nepřiznala žalobcem namítané nezvládnutí základní životní potřeby orientace, kterou naopak posudkový lékař MUDr. F. I. shledal v posudku ze dne 29. 8. 2016, který vypracoval pro úřad práce, jako nezvládnutou životní potřebu. Dále v posudku posudkové komise absentuje vysvětlení, z jakého důvodu posudková komise na rozdíl od posudkového lékaře přistoupila k přiznání nezvládnutí základní životní potřeby péče o zdraví a osobní aktivity, ač měla k dispozici totožnou zdravotní dokumentaci, pouze rozšířenou o lékařské nálezy MUDr. R. M. ze dne 4. 10. 2016 a 25. 10. 2017, o propouštěcí zprávu MUDr. V. ze dne 22. 2. 2018 a o sociální šetření ze dne 7. 1. 2019 a 24. 4. 2019. Posudková komise se v posudku spokojila s obecným konstatováním, že „[v] minulosti byl zdravotní stav posuzovaného z duševního - funkčního hlediska významně Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nadhodnocený. [...] Pos. lékař LPS-OSSZ v posudku uvedl, že shledal u pos. DNZS, v jehož důsledku samostatně nezvládal 1 ZZP: b) orientaci. PK MPSV se plně s tímto pos. závěrem pos. lékaře LPS-OSSZ neztotožnila, přestože to na st. závislosti nic nemění.“

17. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, dostupného na www.nssoud.cz, platí, že „[v] řízení o nároku na příspěvek na péči podle zákona ... o sociálních službách je povinností a v pravomoci odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi doplnění posudku, pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přšetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči.“ S tímto názorem se zdejší soud plně ztotožňuje a považuje jej za zásadní i pro projednávanou věc. V tomto případě totiž, ačkoli z posudku vyplývá, s jakými podklady bylo pracováno a že bylo mimo jiné vycházeno z posudkového spisu Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov, spisu odvolacího orgánu, sociálních šetření uskutečněných úřadem práce dne 10. 8. 2016, 7. 1. 2019 a 24. 4. 2019 v místě bydliště žalobce a později v psychiatrické léčebně Petrohrad, není v posudku objasněno, jak na základě shodných zdravotních podkladů dospěla posudková komise k závěru, že žalobce nemá posudkově významné omezení v základních životních potřebách v podobě orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieně a péči o domácnost, a naproti tomu má posudkově významné omezení v oblasti péče o zdraví a osobních aktivit. I v tomto směru považuje soud posudek posudkové komise za nedostatečně odůvodněný.
18. Jen na okraj k tomu soud poznamenává, že posudková komise zasedala dne 24. 4. 2019, a proto nemohla vycházet ze žalobcem zaslaných lékařských zpráv MUDr. I. G. ze dne 21. 6. 2019 a 15. 8. 2019.
19. Na základě výše uvedeného dospěl soud k závěru, že posudek posudkové komise ze dne 24. 4. 2019 nelze považovat za úplný a přesvědčivý. V důsledku toho pak soud shledal, že žalovaný při vydání žalobou napadeného rozhodnutí vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. V této skutečnosti spatřuje soud vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění.
20. Soud proto uzavírá, že žalobu vyhodnotil jako důvodnou a napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vadu řízení zrušil. Toto ustanovení soudu umožnilo rozhodnout bez jednání, ačkoli žalobce jednání požadoval. Soud současně v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
21. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 146 Kč, což odpovídá zaplacenému poštovnému. Jiné náklady řízení žalobce nahradit nepožadoval, ani mu podle obsahu spisu nevznikly.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 17. prosince 2019

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)